

Πρωτ. _____
 Αριθ. _____
 Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της 1^{ης}, 29 Ιουλίου 2010, Συνεδρίασης του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη

Άρθρο 1

Το άρθρο 1 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1 Γενικές Αρχές

Η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών στο πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης διέπεται από τις ακόλουθες γενικές αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης:

(α) Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η διαχείριση της περιουσίας και των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένων των φυσικών πόρων και των δημοσιονομικών κινδύνων της χώρας, πρέπει να διενεργείται με σωφροσύνη και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας.

Ειδικότερα, η αρχή αυτή εξειδικεύεται:

(αα) στην αρχή της οικονομικότητας, σύμφωνα με την οποία τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών πρέπει να διατίθενται έγκαιρα, στην ενδεδειγμένη ποιότητα και ποσότητα και στην καλύτερη τιμή με την χρήση των αναγκαίων μόνο διοικητικών πόρων,

(ββ) στην αρχή της αποδοτικότητας, σύμφωνα με την οποία οφείλεται η τήρηση της βέλτιστης δυνατής σχέσης μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων και

(γγ) στην αρχή της αποτελεσματικότητας, σύμφωνα με την οποία ελέγχεται η επίτευξη των συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν εκ των προτέρων οριστεί.

(β) Αρχή της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας.

Σύμφωνα με την αρχή της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας, η Κυβέρνηση είναι υπεύθυνη και λογοδοτεί στη Βουλή για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης. Όλοι οι λειτουργοί που συμμετέχουν στη δημόσια διαχείριση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, ασκούν τις αρμοδιότητές τους, όπως αυτές προσδιορίζονται στον παρόντα νόμο, με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας και της αειφορίας των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης.

(γ) Αρχή της διαφάνειας.

Σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας όλοι οι λειτουργοί και οι φορείς που διαχειρίζονται πόρους της Γενικής Κυβέρνησης έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την έγκαιρη πληροφόρηση, οικονομικής ή άλλης φύσης, που σχετίζεται με τη διαχείριση της δημοσιονομικής πολιτικής, ώστε να καθίσταται εφικτός ο αποτελεσματικός δημόσιος έλεγχος της άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής και της οικονομικής κατάστασης του δημοσίου εκτός και αν η δημοσιοποίησή της θα έβλαπτε ουσιαστικά την εθνική ασφάλεια, άμυνα ή τις διεθνείς σχέσεις της Ελλάδας.

(δ) Αρχή της ειλικρίνειας.

Σύμφωνα με την αρχή της ειλικρίνειας, κάθε οικονομική και δημοσιονομική πρόβλεψη που παρέχεται σε οποιαδήποτε έγγραφο ή εκθέσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να στηρίζεται, στο βαθμό που είναι ευλόγως και πρακτικώς δυνατό, σε πραγματικά στοιχεία που αποτυπώνονται σε όλες τις αποφάσεις που έχει ανακοινώσει η Κυβέρνηση, καθώς και σε όλες τις λοιπές περιστάσεις που ενδέχεται να έχουν ουσιαστικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.»

Άρθρο 2

Μετά το άρθρο 1 του ν. 2362/1995 προστίθενται άρθρα 1Α και 1Β ως εξής:

«Άρθρο 1Α

Γενικές Αρχές των Δημοσιονομικών Κανόνων

1. Για τη διατήρηση και ενίσχυση της δημοσιονομικής σταθερότητας, θεσπίζονται γενικές αρχές που διέπουν τους δημοσιονομικούς κανόνες, οι οποίοι αφορούν:

- (α) τον έλεγχο της πορείας του Δημόσιου Χρέους,
- (β) το κατ' ελάχιστο αποδεκτό όριο πρωτογενούς πλεονάσματος,
- (γ) το κατ' ελάχιστο αποδεκτό όριο εσόδων ως ποσοστό του ΑΕΠ,

(δ) τον τρόπο και τη διαδικασία αναπροσαρμογής των δαπανών, ανάλογα με την πορεία των εσόδων.

2. Οι αρχές αυτές είναι:

(α) της συνολικής περιεκτικότητας, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιονομικοί κανόνες αφορούν στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης,

(β) της μεσοπρόθεσμης διάρκειας, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιονομικοί κανόνες λαμβάνουν υπόψη μια μεσοπρόθεσμη διάρκεια με στόχο τη ρύθμιση των επόμενων τουλάχιστον ετών,

(γ) της διαφάνειας, με την οποία προσδιορίζονται εκ των προτέρων ποσοτικοί στόχοι για μια συγκεκριμένη περίοδο,

(δ) της ανεξάρτητης αξιολόγησης, σύμφωνα με την οποία το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής πραγματοποιεί έλεγχο συμμόρφωσης ως προς την εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων,

(ε) της σταθερής διάρκειας, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιονομικοί κανόνες εφαρμόζονται τουλάχιστον για πέντε έτη,

(στ) της ευελιξίας, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιονομικοί κανόνες λειτουργούν ως αυτόματοι σταθεροποιητές,

(ζ) της προσωρινής αναστολής των δημοσιονομικών κανόνων, σύμφωνα με την οποία κατά τη διάρκεια έκτακτων οικονομικών συνθηκών ή εθνικής κρίσης επιτρέπεται η προσωρινή αναστολή των δημοσιονομικών κανόνων και προβλέπονται διαδικασίες επαναφοράς της δημοσιονομικής πολιτικής στους στόχους της, μόλις οι συνθήκες σταθεροποιηθούν.»

«Άρθρο 1Β

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κατωτέρω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει την Γενική Κυβέρνηση και τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και τους δημόσιους οργανισμούς κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α΄).

2. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Κυβέρνηση, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού (ΟΤΑ) και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (Ε-ΣΟΛ).

3. Κεντρική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση, εκτός ΟΤΑ και ΟΚΑ.

4. Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος: περιλαμβάνει την Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τις Ανεξάρτητες Αρχές.

5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης: περιλαμβάνουν τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τα νοσοκομεία που είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

6. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης: περιλαμβάνουν τους Δήμους και τις Περιφέρειες.

7. Κρατικός Προϋπολογισμός: είναι ο προϋπολογισμός της Κεντρικής Διοίκησης.»

Άρθρο 3

Το άρθρο 2 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Υπουργός Οικονομικών

Ο Υπουργός Οικονομικών έχει την εξουσία και την αρμοδιότητα άσκησης της γενικής διοίκησης των δημόσιων οικονομικών της Κεντρικής Διοίκησης, καθώς και του συντονισμού και της εποπτείας των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης. Ειδικότερα, ο Υπουργός Οικονομικών έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Υποβάλλει κάθε οικονομικό έτος στη Βουλή το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και τυχόν επικαιροποίησή του.

2. Υποβάλλει κάθε οικονομικό έτος στη Βουλή προσχέδιο και σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και τον Απολογισμό, Ισολογισμό και λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

3. Εποπτεύει την κατάρτιση και εκτέλεση των ετήσιων προϋπολογισμών και την κατάρτιση των δημοσιονομικών εκθέσεων απολογισμού των φορέων που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση.

4. Συναρτά τις προτάσεις του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και των ετήσιων προϋπολογισμών για τη λοιπή Γενική Κυβέρνηση και τις υποβάλλει στη Βουλή.

5. Υποβάλλει έκθεση στη Βουλή για τις δημοσιονομικές εξελίξεις της Γενικής Κυβέρνησης, την οποία και αναρτά στο διαδίκτυο.

6. Υπογράφει για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δανειακές συμβάσεις, περιλαμβανομένου του προσδιορισμού των εφαρμοστέων όρων και προϋποθέσεων, καταρτίζει τη στρατηγική διαχείρισης του δημόσιου χρέους, εγκρίνει προτάσεις για την έκδοση εγγυήσεων και άλλων ενδεχόμενων υποχρεώσεων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

7. Ασκεί εποπτεία και έλεγχο στη διαχείριση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με τις διατάξεις που τα διέπουν.

8. Καθορίζει τα πρότυπα, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που διέπουν την οικονομική διαχείριση του δημοσίου τομέα και

9. Έχει την ευθύνη για την ορθότητα και ακρίβεια των πληροφοριών και στοιχείων όλων των εγγράφων του προϋπολογισμού και των οικονομικών και απολογιστικών εκθέσεων της Γενικής Κυβέρνησης, από κοινού με τους συναρμόδιους υπουργούς και τους επικεφαλής όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.»

Άρθρο 4

Το άρθρο 3 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3 Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, για την εφαρμογή του νόμου αυτού, έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Καταρτίζει Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής για κάθε οικονομικό έτος και τυχόν επικαιροποιήσεών του.

2. Γνωστοποιεί, κάθε έτος, με εγκύκλιό του σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης το χρονοδιάγραμμα για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους.

3. Καταρτίζει το σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, που περιλαμβάνει επιμέρους προτάσεις για τις πιστώσεις των φορέων.

4. Καταρτίζει προτάσεις για συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

5. Καταρτίζει τον Απολογισμό και Ισολογισμό του Κράτους, καθώς και τις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

6. Διαχειρίζεται τη δημόσια περιουσία, παρακολουθεί τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της Κεντρικής Διοίκησης, συντονίζει τις χρηματικές εκροές από τον κεντρικό λογαριασμό του δημοσίου, προγραμματίζει την τήρηση των αναγκαίων χρηματικών αποθεμάτων για την πλήρωση των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού και διαχειρίζεται τα διαθέσιμα του δημοσίου.

7. Παρακολουθεί την εκτέλεση του ετήσιου προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

8. Συμπράττει υποχρεωτικά στην έκδοση κανονιστικών πράξεων που προκαλούν δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ή Προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

9. Καταρτίζει μηνιαίες, τριμηνιαίες και εξαμηνιαίες εκθέσεις για την εκτέλεση των ετήσιων Προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

10. Αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής Γενικής Κυβέρνησης.

11. Διαχειρίζεται το λογιστικό σύστημα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το εκδιδόμενο κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 110 του ν. 2362/1995 του παρόντος νόμου, προεδρικό διάταγμα.

12. Διευθύνει και διαχειρίζεται το συγκεντρωτικό σύστημα πληρωμών και τον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου, καθώς και το συγκεντρωτικό σύστημα ταμειακής διαχείρισης του ελληνικού κράτους.

Εγκρίνει το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών από φορείς του προϋπολογισμού, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο παρών νόμος.

13. Ασκεί απολογιστικό έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού), καθώς και των επιχειρήσεων και οργανισμών τους.

14. Ασκεί έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών, των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. ή επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται με οποιονδήποτε τρόπο από τον Κρατικό Προϋπο-

λογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους ή από τον προϋπολογισμό φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2, 3, καθώς και δημόσιοι οργανισμοί κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α'), χωρίς να ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 19 του ίδιου νόμου. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται σύμφωνα με το ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210 Α').

15. Ασκεί έλεγχο στη διαχείριση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με τις διατάξεις που τα διέπουν.

16. Συγκεντρώνει τις απαραίτητες πληροφορίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, από οποιονδήποτε φορέα, οργανισμό ή ίδρυμα του δημοσίου, οι οποίοι υποχρεούνται στην παροχή αυτών.

17. Εκδίδει οδηγίες και εγκυκλίους σχετικά με την διαδικασία του προϋπολογισμού και της δημόσιας οικονομικής διαχείρισης.»

Άρθρο 5

Μετά το άρθρο 3 του ν. 2362/1995 προστίθενται άρθρα 3Α και 3Β ως εξής:

«Άρθρο 3Α

Αρμόδιοι Υπουργοί και επικεφαλής λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

Κάθε αρμόδιος Υπουργός και επικεφαλής των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έχει τις ακόλουθες δημοσιονομικές αρμοδιότητες και ευθύνες:

1. Διαχειρίζεται και εκτελεί τον προϋπολογισμό του φορέα του, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις αρχές του παρόντος νόμου.

2. Καταρτίζει και παρουσιάζει σχέδιο του ετήσιου προϋπολογισμού του, σύμφωνα με τα ανώτατα όρια και τους στόχους που ορίζονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και την επικαιροποίησή του.

3. Εκτελεί τον προϋπολογισμό του εντός των ορίων των πιστώσεων που τίθενται από τον ετήσιο προϋπολογισμό και των ορίων ποσοστών διάθεσης που θέτει ο Υπουργός Οικονομικών.

4. Παρακολουθεί και κατευθύνει τους φορείς που εποπτεύει για την κατάρτιση του προϋπολογισμού τους εντός των ορίων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής και την ορθή εκτέλεσή τους.

5. Διαχειρίζεται τα δημόσια περιουσιακά στοιχεία και πόρους, σύμφωνα με τις αρχές και τις διατάξεις που διαλαμβάνονται στον παρόντα νόμο και τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότησή του, κανονιστικές πράξεις.

6. Εκπονεί και υποβάλλει εκθέσεις εκτέλεσης προϋπολογισμού του φορέα του και των εποπτευόμενων φορέων του, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότησή του, κανονιστικές πράξεις, καθώς και τις οδηγίες και εντός του χρονικού πλαισίου που θέτει το Υπουργείο Οικονομικών.

7. Εκπονεί και υποβάλλει χρηματοοικονομικά στοιχεία του φορέα του και των εποπτευόμενων φορέων του και εκθέσεις σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότησή του, κανονιστικές πράξεις, καθώς και τις οδηγίες και εντός του χρονικού πλαισίου που θέτει το Υπουργείο Οικονομικών.

«Άρθρο 3B

Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών Υπουργείων
και λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

1. Στις οικονομικές υπηρεσίες κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης τοποθετείται προϊστάμενος, του οποίου τα προσόντα είναι ανάλογα με τη θέση και την ευθύνη που αυτή συνεπάγεται. Τα προσόντα και η διαδικασία επιλογής καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

2. Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών είναι υπεύθυνος για την διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του φορέα του και των χρηματοδοτούμενων από αυτόν φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και εμποτεύει τις διαδικασίες που αφορούν στον προϋπολογισμό και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του φορέα του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικότερα μεριμνά για:

(α) την παροχή έγκαιρων και αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα προς τον επικεφαλής του τελευταίου, τον επικεφαλής του φορέα από τον οποίο ενδεχομένως χρηματοδοτείται, τον Υπουργό Οικονομικών, τη Βουλή και την κοινή γνώμη μέσω του τύπου ή του διαδικτύου,

(β) τη διασφάλιση της πιστής τήρησης των ανωτάτων ορίων του προϋπολογισμού του φορέα του και της ανάληψης δεσμεύσεων από τον φορέα αυτό και τους εποπτευόμενους φορείς του, για τη διενέργεια δαπανών μόνον εφόσον υπάρχει αντίστοιχη πίστωση στον οικείο προϋπολογισμό,

(γ) τη διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων του φορέα του και των εποπτευόμενων από αυτόν φορέων, σύμφωνα με τις αρχές του παρόντος νόμου,

(δ) την τήρηση των υποχρεωτικών οδηγιών, οδηγιών και εγκυκλίων που εκδίδει το Υπουργείο Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και

(ε) τη διαβίβαση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους των δημοσιονομικών στοιχείων του φορέα του, σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου, κανονιστικές πράξεις.

3. Σε περίπτωση κατά την οποία ο Προϊστάμενος λάβει εντολή από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή να προβεί σε ενέργεια, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την ανάληψη υποχρέωσης ή εκτέλεσης δαπάνης που υπερβαίνει τα τιθέμενα όρια ή οποιαδήποτε άλλη ενέργεια σχετικά με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, οφείλει αμέσως να αρνηθεί και να ενημερώσει εγγράφως την εν λόγω αρχή.

Αν η αρμόδια αρχή επιμείνει στην εκτέλεση της εντολής της, οφείλει να την επαναλάβει εγγράφως με ταυτόχρονη κοινοποίησή της στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Γενικό Επίτροπο Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Στην περίπτωση αυτή την ευθύνη ως προς τη νομιμότητα της ενέργειας φέρει πλέον ο εντολέας.

4. Η παράβαση των οριζόμενων στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, από τον Προϊστάμενο των Οικονομικών Υπηρεσιών συνιστά πειθαρχικό αδίκημα σύμφωνα με το άρθρο 106 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄) και επισύρει την πειθαρχική ποινή της περίπτωσης ε΄

της παραγράφου 1 του άρθρου 109 του ίδιου νόμου. Οι διατάξεις του άρθρου 104 του παραπάνω νόμου, για τη δυνητική θέση σε αργία, εφαρμόζονται και στην προκειμένη περίπτωση, ο δε αρμόδιος υπουργός ή ο επικεφαλής του φορέα αναστέλλει υποχρεωτικά την άσκηση των καθηκόντων του Προϊσταμένου, εφαρμοζομένης κατά τα λοιπά της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Επίσης ο Προϊστάμενος ευθύνεται και για κάθε ζημία που προξένησε στον οικείο φορέα από δόλο ή βαριά αμέλεια.»

Άρθρο 6

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 4 του ν. 2362/1995 όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α΄) καταργείται.

Άρθρο 7

Το άρθρο 5 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Γενικές αρχές που διέπουν την κατάρτιση
του προϋπολογισμού

Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης διέπονται από τις ακόλουθες αρχές:

1. Αρχή της ετήσιας διάρκειας.

Σύμφωνα με την αρχή της ετήσιας διάρκειας, οι δημοσιονομικές πράξεις του προϋπολογισμού αναφέρονται σε ένα οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

2. Αρχές της ενότητας και της καθολικότητας.

(α) Σύμφωνα με την αρχή της ενότητας όλα τα δημόσια έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό.

(β) Σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας, όλα τα δημόσια έσοδα και έξοδα εμφανίζονται στον προϋπολογισμό. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται και τα αποθεματικά, καθώς και οι εγγυήσεις του δημοσίου και των οιονεί χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Η εφαρμογή της αρχής κατά την κατάρτιση και έγκριση του προϋπολογισμού, συνεπάγεται την τήρηση δύο κανόνων: (αα) του μη ειδικού προορισμού των εσόδων και (ββ) του μη συμψηφισμού εσόδων – εξόδων. Οι εξαιρέσεις από τον τελευταίο κανόνα επιτρέπονται μετά από απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπό την προϋπόθεση ότι θεμελιώνονται σε λόγους αυστηρά λογιστικής τακτοποίησης κατά τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

(γ) Κατά τις αρχές αυτές κανένα έσοδο και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν αντιστοιχεί σε Κωδικό Αριθμό Εσόδων/Εξόδων (ΚΑΕ) του προϋπολογισμού (αρχή ενότητας) καμία δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο ανάληψης ή εντολής πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων (αρχή καθολικότητας).

3. Αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού και της ειδικότητας των πιστώσεων.

(α) Σύμφωνα με την αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού τα δημόσια έσοδα και έξοδα του προϋπολογισμού προσδιορίζονται με ορισμένη εκ των προτέρων αναλυτική κωδική κατάταξη, που ορίζεται με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η οποία επικαιρο-

ποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

(β) Σύμφωνα με την αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων απαγορεύεται η χρήση πίστωσης για την ικανοποίηση διαφορετικής ανάγκης από αυτή που αναγράφεται στον προϋπολογισμό.

4. Αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με την αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού κάθε πρόβλεψη εσόδων και εξόδων που περιέχεται στον προϋπολογισμό πρέπει να είναι ειλικρινής και ακριβής στο μέτρο του εφικτού και να μην υπερεκτιμά ή υποτιμά τα πραγματικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι προβλέψεις, καθώς και να είναι σύμφωνη με τις λοιπές εκτιμήσεις της Κυβέρνησης.»

Άρθρο 8

Το άρθρο 6 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Εγγραφα τεκμηρίωσης του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και των συναρτώμενων προϋπολογισμών της Γενικής Κυβέρνησης

Η τεκμηρίωση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και των συναρτώμενων προϋπολογισμών της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβάνει τα εξής:

1. Ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός. Είναι ο νόμος στον οποίο προσδιορίζονται τα δημόσια έσοδα και καθορίζονται τα όρια των εξόδων του Κράτους, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης ενός εκάστου οικονομικού έτους.

2. Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής ή το επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής που ψηφίζεται από τη Βουλή, περιλαμβάνει τις μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές επιδιώξεις και στόχους για τα γενικά αποτελέσματα και τις προβλέψεις για το έτος που αφορά και τα τρία επόμενα έτη, σύνοψη των κύριων μέτρων πολιτικής που εξετάζονται για τον ετήσιο προϋπολογισμό και δήλωση ως προς τις κυριότερες πηγές κινδύνων για την δημοσιονομική θέση της Γενικής Κυβέρνησης. Το περιεχόμενό του καθορίζεται στο άρθρο 6Α του παρόντος νόμου.

3. Ετήσιος Κοινωνικός Προϋπολογισμός. Ο ετήσιος Κοινωνικός Προϋπολογισμός περιέχει προβλέψεις για το αντίστοιχο οικονομικό έτος των εσόδων, δαπανών, πλεονασμάτων/ελλειμμάτων και ισολογισμών του ενοποιημένου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και καθενός από τα μεγάλα ταμεία και τις ομάδες νοσοκομείων ως εξής:

(α) Ακαθάριστα έσοδα επιμερισμένα σε ίδια έσοδα και χρηματοδοτήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(β) Ακαθάριστες δαπάνες κατά κύρια οικονομική κατηγορία.

(γ) Συνολικό πλεόνασμα ή έλλειμμα.

(δ) Πηγές χρηματοδότησης.

(ε) Ισολογισμός χρηματοοικονομικού ενεργητικού και παθητικού και

(στ) Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων.

4. Ενοποιημένοι Ετήσιοι Προϋπολογισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι ενοποιημένοι ετήσιοι προϋπολογισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης περιέχουν προβλέψεις για το αντίστοιχο οικονομικό έτος των εσόδων, δαπανών, πλεο-

νασμάτων/ελλειμμάτων και ισολογισμών του ενοποιημένου τομέα τοπικής αυτοδιοίκησης και για κάθε ενοποίηση, ως εξής:

(α) Ακαθάριστα έσοδα επιμερισμένα σε ίδια έσοδα και σε άμεσες χρηματοδοτήσεις και αποδόσεις κεντρικών αυτοτελών πόρων (ΚΑΠ).

(β) Ακαθάριστες δαπάνες κατά κύρια οικονομική κατηγορία.

(γ) Συνολικό πλεόνασμα ή έλλειμμα.

(δ) Πηγές χρηματοδότησης.

(ε) Ισολογισμός χρηματοοικονομικού ενεργητικού και παθητικού και

(στ) Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης των Ενοποιημένων Ετήσιων Προϋπολογισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το ειδικότερο περιεχόμενό τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Ενοποιημένοι Ετήσιοι Προϋπολογισμοί των λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Οι ενοποιημένοι ετήσιοι προϋπολογισμοί των λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης περιλαμβάνουν προβλέψεις για όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συνιστούν μέρος της Γενικής Κυβέρνησης και δεν καλύπτονται από τον Κρατικό, τον Κοινωνικό ή τον Ενοποιημένο Ετήσιο Προϋπολογισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως εξής:

(α) Ακαθάριστα έξοδα και έσοδα.

(β) Συνολικό πλεόνασμα ή έλλειμμα.

(γ) Πηγές χρηματοδότησης.

(δ) Ισολογισμός χρηματοοικονομικού ενεργητικού και παθητικού και

(ε) Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων.»

Άρθρο 9

Μετά το άρθρο 6 του ν. 2362/1995 προστίθενται άρθρα 6Α, 6Β, 6Γ, 6Δ και 6Ε, ως εξής:

«Άρθρο 6Α

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής περιέχει, τουλάχιστον:

(α) Τους μεσοπρόθεσμους στόχους για τη Γενική Κυβέρνηση και τους επί μέρους φορείς της. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, χρονικά προσδιορισμένοι, περιεκτικοί και να καταρτίζονται ακολουθώντας την ίδια λογιστική βάση με του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού.

(β) Την περιγραφή και αξιολόγηση των μακροοικονομικών εξελίξεων και προοπτικών, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων για τα δύο προηγούμενα έτη και των προβλέψεων για το τρέχον έτος, το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη των κύριων μακροοικονομικών δεικτών. Επίσης, στους δείκτες αυτούς συμπεριλαμβάνεται το ΑΕΠ και οι κύριες συνιστώσες του, ο δείκτης τιμών καταναλωτή, η απασχόληση και η ανεργία και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

(γ) Την περιγραφή και αξιολόγηση των δημοσιονομικών εξελίξεων και προβλέψεων, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων για τα προηγούμενα δύο έτη και των προβλέψεων για το τρέχον έτος, το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη, στις οποίες περιλαμβά-

νονται:

(αα) σύγκριση των προϋπολογισθέντων κατανομών και αποτελεσμάτων, για το τρέχον έτος και τα προηγούμενα δύο οικονομικά έτη, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, των εξόδων, του υπολοίπου, της χρηματοδότησης και του χρέους,

(ββ) πρόβλεψη των εσόδων, των εξόδων, του ελλείμματος και χρέους της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς να ληφθούν υπόψη τα κύρια μέτρα πολιτικής που προγραμματίζει η Κυβέρνηση στον ετήσιο προϋπολογισμό,

(γγ) κατάσταση όλων των κύριων μέτρων πολιτικής που προγραμματίζει να εισάγει η Κυβέρνηση στον επόμενο προϋπολογισμό και εκτίμηση του μεμονωμένου και συλλογικού αντίκτυπού τους επί του ελλείμματος και χρέους της Γενικής Κυβέρνησης,

(δδ) πρόβλεψη των εσόδων, των εξόδων, του ελλείμματος και του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης λαμβανομένων υπόψη των κύριων μέτρων πολιτικής που προγραμματίζει η κυβέρνηση στον ετήσιο προϋπολογισμό.

(δ) Την κατάσταση όλων των υποκείμενων κύριων παραδοχών των οικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται:

(αα) ελαστικότητες και ποσοστά συμμόρφωσης για τις κύριες πηγές των εσόδων της Γενικής Κυβέρνησης,

(ββ) παραδοχές για τον αριθμό των εργαζόμενων στο Δημόσιο, όσων δικαιούνται παροχών και όσων λαμβάνουν σύνταξη και την τιμαριθμοποίηση των μισθών, συντάξεων, παροχών, αγορών αγαθών και υπηρεσιών και εξόδων επενδύσεων,

(γγ) επιτόκια για τις υφιστάμενες και τις νέες υποχρεώσεις της κυβέρνησης.

(ε) Την κατάσταση των κύριων πηγών κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις και του εκτιμώμενου αντίκτυπου των παρακάτω:

(αα) της ανάλυσης της ευαισθησίας των δημοσιονομικών στόχων της Κυβέρνησης και άλλων συνόλων στις μεταβολές των κύριων οικονομικών παραδοχών των προβλέψεων και

(ββ) της εκτίμησης του δημοσιονομικού αντίκτυπου των κύριων πηγών δημοσιονομικού κινδύνου συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων του Δημοσίου και άλλων ενδεχόμενων υποχρεώσεων.

(στ) Το στόχο για το χρηματικό υπόλοιπο της Γενικής Κυβέρνησης με κωδικοποίηση σε ειδικές κατηγορίες στόχων χρηματικού υπολοίπου για τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τον Κοινωνικό Προϋπολογισμό και τον ενοποιημένο προϋπολογισμό των τοπικών αυτοδιοικήσεων για το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη.

(ζ) Το συνολικό ανώτατο όριο δαπανών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό που παρατίθεται στο άρθρο 6Ε του παρόντος νόμου, που καλύπτει το οικονομικό έτος του προϋπολογισμού και τα τρία επόμενα οικονομικά έτη.

(η) Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δαπανών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό που περιέχει:

(αα) εκτιμήσεις τακτικών δαπανών και δαπανών για επενδύσεις για κάθε Υπουργείο, για το έτος προϋπολογισμού και τα τρία επόμενα έτη που συνάδουν με το συνολικό ανώτατο όριο δαπανών,

(ββ) εκτιμήσεις του ύψους των μεταβιβάσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στην τοπική αυτοδιοίκηση, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τα νοσοκομεία (και σε άλλο φορέα κατά περίπτωση) για το έτος προϋπολογισμού και τα τρία επόμενα έτη,

(γγ) περιθώριο προγραμματισμού για την κάλυψη του

κόστους μελλοντικών πολιτικών και σφαλμάτων στις προβλέψεις δαπανών για τα τρία έτη μετά το οικονομικό έτος, ύψους όχι μικρότερου του 1 και όχι μεγαλύτερου του 2 τοις εκατό των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού ενός δεδομένου οικονομικού έτους.

(θ) Τις εκτιμήσεις ακαθάριστων εξόδων, εσόδων, και ελλείμματος ή πλεονάσματος του Κοινωνικού Προϋπολογισμού του έτους του προϋπολογισμού και των τριών επόμενων ετών, ταξινομημένες επί τη βάση του σχεδίου του κύριου ασφαλιστικού φορέα και της ομαδοποίησης των νοσοκομείων που είναι συμβατές με το στόχο που αναφέρεται στην περίπτωση (γ).

(ι) Τις εκτιμήσεις ακαθάριστων εξόδων, εσόδων, και ελλείμματος ή πλεονάσματος των ενοποιημένων προϋπολογισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης για το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη που είναι συμβατές με το στόχο που αναφέρεται στην περίπτωση (γ).

(κ) Τη Διαβεβαίωση ότι η λογιστική απεικόνιση των δημοσιονομικών δεικτών, στόχων και προβλέψεων μαζί με την εναρμόνιση των κύριων δημοσιονομικών συνόλων της Γενικής Κυβέρνησης, βασίζονται σε έννοιες και ταξινομήσεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών του 1995 (ESA 95).

(λ) Τη Δήλωση συμμόρφωσης των προβλέψεων και στόχων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής με τις αρχές και διαδικασίες που παρατίθενται σε αυτόν τον νόμο.

Άρθρο 6B

Ψήφιση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής

1. Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής συντάσσεται με την καθοδήγηση και εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών και υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση το αργότερο μέχρι 15 Απριλίου. Μετά την έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Υπουργός Οικονομικών το καταθέτει στη Βουλή για ψήφιση το αργότερο μέχρι 15 Μαΐου.

2. Η Βουλή επισκοπεί, συζητεί και ψηφίζει το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Ειδικότερα, αξιολογεί αν η κατάρτισή του έγινε σύμφωνα με τις δημοσιονομικές αρχές και ρυθμίσεις που ορίζονται από τον παρόντα νόμο και εγκρίνει τους μεσοπρόθεσμους στόχους για τα ελλείμματα της Γενικής Κυβέρνησης, του Κρατικού Προϋπολογισμού, του Κοινωνικού Προϋπολογισμού και των ενοποιημένων προϋπολογισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και το συνολικό και τα ανά φορέα της Κεντρικής Διοίκησης ανώτατα όρια για το έτος που αφορά ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

Άρθρο 6Γ

Επικαιροποίηση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής

1. Ο Υπουργός Οικονομικών εντός του Σεπτεμβρίου κάθε έτους, εφόσον από την ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής έχουν μεταβληθεί ουσιώδη στοιχεία των εκτιμήσεων και προβλέψεων αυτού, τα οποία επιδρούν στην κατάρτιση του προς κατάθεση προϋπολογισμού, υποβάλλει στη Βουλή προς ψήφιση επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής κατά τη διαδικασία του προηγούμενου άρθρου. Η ψήφιση από τη Βουλή πρέπει

να έχει ολοκληρωθεί εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεσή του.

2. Η επικαιροποίηση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής περιέχει, τουλάχιστον την επικαιροποίηση των εκτιμήσεων και προβλέψεων που περιέχονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής κάθε οικονομικού έτους, στις οποίες γίνεται αναφορά στο άρθρο 6Α του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6Δ

Συμμόρφωση των ετήσιων προϋπολογισμών με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής

1. Ο ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός, ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός, ο ενοποιημένος ετήσιος προϋπολογισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, οι προσαρτημένοι στον Κρατικό Προϋπολογισμό, προϋπολογισμοί άλλων φορέων και κάθε άλλος ετήσιος προϋπολογισμός που αποτελεί μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης με τα προσαρτήματά του, καταρτίζεται, εγκρίνεται και εκτελείται σε απόλυτη συμμόρφωση προς τους δημοσιονομικούς στόχους και τις προβλέψεις που αναφέρονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και στις ενδεχόμενες επικαιροποιήσεις του, σύμφωνα και με τις οδηγίες και εγκυκλίους του Υπουργού Οικονομικών.

2. Στην έννοια της παραπάνω συμμόρφωσης περιλαμβάνεται και η υποχρέωση κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης να μην λαμβάνει ή υιοθετεί απόφαση ή ενέργεια που παραβιάζει αρχές και διαδικασίες που τίθενται με τον παρόντα νόμο αλλά και τις δημοσιονομικές επιδιώξεις, τα ανώτατα όρια και τους στόχους, που ορίζονται στο εφαρμοστέο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ισόποση μείωση των επί μέρους ανωτάτων ορίων δαπανών τους του επόμενου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση παραβίασης της παραπάνω υποχρέωσης από τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ο Υπουργός Οικονομικών αξιολογεί την αναγκαιότητα της παραβίασης αυτής και εφόσον διαπιστώσει ότι οι εν λόγω φορείς μπορούσαν να ενεργήσουν διαφορετικά τηρώντας τις υποχρεώσεις τους, προβαίνει σε ισόποση μείωση των επιχορηγήσεων ή μεταφορών πιστώσεων προς αυτούς από τον επόμενο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 6Ε

Κατάρτιση και περιεχόμενο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Η κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού γίνεται με τη μέθοδο του καθορισμού εκ των προτέρων ανώτατων δεσμευτικών ορίων δαπανών ανά φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, εντός των οποίων και μόνο κατανέμονται οι δαπάνες των επί μέρους υποκείμενων φορέων.

2. Στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

(α) οι προβλέψεις εσόδων και εξόδων για το οικονομικό έτος,

(β) τα συνολικά ανώτατα όρια δαπανών για τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό, όπως αυτά ορίζονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και καλύπτουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) των δαπανών του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού. Από το όριο αυ-

τό εξαιρούνται οι δαπάνες εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους (χρεολύσια και τόκοι),

(γ) τα ετήσια ανώτατα όρια δαπανών ανά φορέα Κεντρικής Διοίκησης και ανά μείζονα κατηγορία δαπανών,

(δ) το ύψος αποθεματικού,

(ε) η χρήση ενδεχόμενου πλεονάσματος,

(στ) το μέγιστο ύψος δανεισμού για το οποίο η Βουλή θα εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να αναλάβει εκ μέρους του Δημοσίου,

(ζ) η μεταφορά πόρων οποιουδήποτε είδους, όπως επιδοτήσεις και χρηματοδότηση προγραμμάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης, αυτόνομων φορέων και ειδικών ταμείων, νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου περιλαμβανομένων κρατικών και δημοτικών επιχειρήσεων, καθώς και μη κυβερνητικών φορέων, ιδρυμάτων ή ιδιωτών,

(η) οι εγγυήσεις του Δημοσίου που πρόκειται να δοθούν κατά τη διάρκεια του έτους,

(θ) κατάσταση του ανεξόφλητου χρέους, εγγυήσεων και των δανειακών πράξεων της Γενικής Κυβέρνησης,

(ι) το μέγιστο ύψος δανεισμού που ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εγκρίνει για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένης της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κρατικών επιχειρήσεων, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

3. Όλες οι δημόσιες οικονομικές συναλλαγές της Γενικής Κυβέρνησης, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, διαρθρώνονται και ταξινομούνται στην ίδια κατηγορία τόσο για τον προϋπολογισμό όσο και για τη λογιστική απεικόνιση. Οι ταξινομήσεις αυτές σχεδιάζονται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και διαρθρώνονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η περιεκτική παρουσίαση στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό όλων των εσόδων και δαπανών και όλων των πιστώσεων που εγκρίνονται από την Βουλή.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται: (α) η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, πλην των ενοποιημένων ετήσιων προϋπολογισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης, (β) τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία των πιστώσεων σε αναλυτικό επίπεδο, (γ) οι μείζονες κατηγορίες δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού, (δ) η ταξινόμηση των εσόδων και δαπανών των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και (ε) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 10

Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του ν. 2362/1995 αναριθμείται σε 8 και προστίθενται νέοι παράγραφοι 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Για τις πραγματοποιούμενες πληρωμές του ΠΔΕ τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται για εκκαθάριση στις αρμόδιες υπηρεσίες και έκδοση των κατά νόμο συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, το αργότερο εντός δύο μηνών από την πραγματοποίηση των πληρωμών αυτών. Ειδικά για τις πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά το μήνα Δεκέμβριο η προθεσμία αυτή συντομεύεται στον ένα μήνα.

6. Τα ανωτέρω χρηματικά εντάλματα εκδίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου του έτους που έπεται του έτους στο οποίο έγιναν οι πλη-

ρωμές και καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου του έτους πραγματοποίησης των σχετικών πληρωμών που τακτοποιούνται με αυτά.

7. Οι διαχειριστές των έργων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων ευθύνονται κατά τις διατάξεις περί υπολόγων χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και περί δημοσίων υπολόγων.»

Άρθρο 11

Το άρθρο 8 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Ψήφιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Προσχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού κατατίθεται από τον Υπουργό Οικονομικών στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή την πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου πριν την έναρξη του οικονομικού έτους που αφορά και το οποίο συζητείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

2. Ο Υπουργός Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της αρμόδιας επιτροπής, εισάγει σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού στη Βουλή σύμφωνα τουλάχιστον ημέρες πριν αρχίσει το οικονομικό έτος που αφορά και το οποίο ψηφίζεται κατά την τακτική ετήσια σύνοδο αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

3. Το σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού κατά την κατάθεσή του στη Βουλή συνοδεύεται από:

(α) Τις συνόψεις των προϋπολογισμών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, τις αναλυτικές εκθέσεις των Γενικών Διευθυντών κατά τα άρθρα 10 και 13 του παρόντος νόμου, καθώς και από έκθεση του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας, στην οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου.

(β) Δήλωση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία διαβεβαιώνει ότι οι ετήσιοι προϋπολογισμοί της Γενικής Κυβέρνησης βρίσκονται σε συμμόρφωση με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής ή την τυχόν επικαιροποίησή του για το αντίστοιχο οικονομικό έτος. Ειδικότερα με αυτή τη δήλωση συμμόρφωσης προσδιορίζεται κατά πόσο η κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, του Κοινωνικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού τοπικής αυτοδιοίκησης είναι σύμφωνη με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής ή την τυχόν επικαιροποίησή του, που εγκρίθηκε για το αντίστοιχο οικονομικό έτος. Σε περίπτωση που ο Υπουργός Οικονομικών αδυνατεί να υπογράψει δήλωση συμμόρφωσης σύμφωνα με τους παραπάνω όρους, δηλώνει εγγράφως τις τυχόν αποκλίσεις των προϋπολογισμών της Γενικής Κυβέρνησης από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής ή την τυχόν επικαιροποίησή του, αιτιολογώντας αυτές λεπτομερώς, καθώς και τους τρόπους που προβλέπονται για την διόρθωση αυτών των αποκλίσεων.

(γ) Δήλωση περί του συνολικού ανεξόφλητου δημόσιου χρέους, περιλαμβανομένων των κρατικών εγγυήσεων, των ποσών των ανεξόφλητων τρεχουσών δανειακών δεσμεύσεων, καθώς και των συμμετοχών της Γενικής Κυβέρνησης σε μετοχικά κεφάλαια.

(δ) Περίληψη πράξεων και υπολοίπων χρηματοοικονομικής φύσης ή σχετικών με τα έσοδα και τα έξοδα κάθε

ειδικού κονδυλίου, με επισήμανση των πόρων που μεταφέρονται από τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

(ε) Οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται κατά την κρίση του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου να ικανοποιηθεί η διαφάνεια και η δημόσια κατανόηση του προϋπολογισμού.

(στ) Δήλωση του Υπουργού Οικονομικών που επιβεβαιώνει ότι όλες οι προβλέψεις που έχουν περιληφθεί στην πρόταση σχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και των σχετικών εγγράφων ανταποκρίνονται, στο βαθμό που είναι ευλόγως και πρακτικώς δυνατό, σε πραγματικά στοιχεία και κόστη όλων των δηλούμενων πολιτικών της Κυβέρνησης και όλων των άλλων περιστάσεων που ενδέχεται να επηρεάσουν τις δημοσιονομικές προοπτικές.

4. Μετά την ψήφιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού οι πιστώσεις που αφορούν στις δαπάνες ανά φορέα Κεντρικής Διοίκησης και μειζονες οικονομικές κατηγορίες είναι δεσμευτικές. Οι ανωτέρω πιστώσεις συνιστούν τα μέγιστα κονδύλια για το έτος που αφορά ο προϋπολογισμός και δεν μεταφέρονται σε επόμενο οικονομικό έτος. Με εξαίρεση τις ρυθμίσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 8Α και 15 του παρόντος νόμου, καμία άλλη δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δέσμευσης ή να καταβληθεί πέραν των ποσών που έχουν εγγραφεί γι' αυτή στον ετήσιο προϋπολογισμό ή στους σχετικούς συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.»

Άρθρο 12

Μετά το άρθρο 8 του ν. 2362/1995 προστίθενται άρθρα 8Α και 8Β ως εξής:

«Άρθρο 8Α

Ψήφιση Συμπληρωματικών Προϋπολογισμών

1. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να υποβάλει στη Βουλή, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, πρόταση τροποποίησης των πιστώσεων του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

2. Ο Υπουργός Οικονομικών υποχρεούται να υποβάλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό στη Βουλή εντός του οικονομικού έτους, πέραν των περιπτώσεων της παραγράφου 7 του άρθρου 15 και της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του παρόντος νόμου, που απαιτούν συμπληρωματικό προϋπολογισμό και εφόσον συντρέχει και μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

(α) αν η τριμηνιαία έκθεση εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που υποβάλλεται στη Βουλή από τον Υπουργό Οικονομικών, καταδεικνύει ότι η Κεντρική Διοίκηση ενδέχεται να υπερβεί το συνολικό ανώτατο όριο δαπανών που εγκρίθηκε από τη Βουλή για το εν λόγω οικονομικό έτος,

(β) αν το αποθεματικό του προϋπολογισμού έχει δεσμευθεί στο σύνολό του και θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι για την κάλυψη απρόσμενων δαπανών πριν από το τέλος του οικονομικού έτους,

(γ) αν για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν άλλες μεταφορές ή ανακατανομές με την εφαρμογή των κανόνων μεταφοράς πιστώσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου,

δ) αν έχουν υπάρξει μείζονες αλλαγές στη σύνθεση

του προϋπολογισμού ακόμα και αν δεν έχει μεταβληθεί το συνολικό ύψος των δαπανών.

3. Η κατάρτιση, έγκριση και εκτέλεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού διέπεται από τις ίδιες αρχές και τους ίδιους κανόνες που εφαρμόζονται κατά την έγκριση και εκτέλεση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, όπως ορίζονται στον παρόντα νόμο.

4. Κατ' εξαίρεση των παραπάνω παραγράφων, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εγκρίνει δαπάνες που υπερβαίνουν τα ποσά των πιστώσεων για την εξυπηρέτηση δανείων, υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες και δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και άλλες δαπάνες που προκύπτουν εκτάκτως και δημιουργούν υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία της έγκρισης των δαπανών του προηγούμενου εδαφίου, ο Υπουργός Οικονομικών υποβάλλει στη Βουλή έκθεση για τις εγκριθείσες δαπάνες.

Άρθρο 8B

Γραφείο Προϋπολογισμού στη Βουλή

Στο πλαίσιο των γενικών αρχών της δημοσιονομικής διαχείρισης που τίθενται με τον παρόντα νόμο, το Υπουργείο Οικονομικών και τα λοιπά υπουργεία και φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, υποχρεούνται να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες στο Γραφείο Προϋπολογισμού, που ιδρύθηκε στη Βουλή με τροποποίηση του Κανονισμού της, για την ενημέρωσή της και την υποβοήθηση του έργου της.»

Άρθρο 13

Το άρθρο 9 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν δεν είναι δυνατή η ψήφιση του προϋπολογισμού, επειδή έληξε η περίοδος της Βουλής, τότε παρατείνεται για τέσσερις (4) μήνες η ισχύς του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους που έληξε ή λήγει, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Κατά την περίοδο της προσωρινής διαχείρισης των εσόδων και εξόδων σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση δαπανών σχετικών με τη σύσταση ή επέκταση δημοσίων υπηρεσιών.»

Άρθρο 14

Το άρθρο 10 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Έσοδα του προϋπολογισμού είναι τα ποσά που βεβαιώνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο από την οποία προέρχονται, όπως επίσης και τα βεβαιωθέντα έσοδα του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, που δεν έχουν εισπραχθεί.

2. Τα έσοδα του προϋπολογισμού που έχουν βεβαιωθεί και δεν έχουν εισπραχθεί μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους, διαγράφονται από το οικονομικό έτος στο ο-

ποίο έχουν βεβαιωθεί και επαναβεβαιώνονται ως έσοδα του Προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους.

3. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους συντάσσεται έκθεση από τους Γενικούς Διευθυντές Φορολογίας και Φορολογικών Ελέγχων και Τελωνείων και Ε.Φ.Κ., επί της πορείας των δημοσίων εσόδων, της δραστηριότητας των αρμόδιων υπηρεσιών και των αποτελεσμάτων του ελέγχου για την περιστολή της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου κατά το χρόνο που πέρασε, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών.

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει το σχετικό νομοθετικό έργο, επιπλέον δε στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επιβολή προστίμων επί παραβάσεων φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και πίνακες παραβατών.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε σχετική με το θέμα λεπτομέρεια.»

Άρθρο 15

Η παράγραφος 4 του άρθρου 13 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Μέχρι τέλους Οκτωβρίου κάθε έτους υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών, από τους καθ' ύλην αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εκθέσεις επί της πορείας των κρατικών δαπανών και των αποτελεσμάτων του δημοσιονομικού ελέγχου του προηγούμενου οικονομικού έτους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε σχετική με το θέμα λεπτομέρεια.»

Άρθρο 16

Ο τίτλος και οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 14 του ν. 2362/1995 αντικαθίστανται και προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

« Άρθρο 14

Τακτοποιητικές λογιστικές εγγραφές προϋπολογισμού του Γραφείου Συμψηφισμών Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους μετά τη λήξη του οικονομικού έτους

1. Το Γραφείο Συμψηφισμών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δύναται να διενεργεί τακτοποιητικές λογιστικές εγγραφές, για την εμφάνιση εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού μέχρι τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη του οικονομικού έτους με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου, για τις εισπράξεις και πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου.

2. Οι πράξεις, που εκδίδονται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, φέρουν τρέχουσα ημερομηνία και εμφανίζονται στις 31 Δεκεμβρίου του έτους στο οποίο αναφέρεται ο Προϋπολογισμός.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από το τρέχον οικονομικό έτος 2010.»

Άρθρο 17

Το άρθρο 15 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Ειδικότητα Πιστώσεων - Αυξομειώσεις - Μεταφορές

1. Πίστωση είναι το ποσό που αναγράφεται στον Προ-

υπολογισμό για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης δαπάνης, όπως αυτή προσδιορίζεται στο πλέον αναλυτικό επίπεδο της ταξινόμησης των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού.

2. Οι πιστώσεις του Προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση των δαπανών του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης για τις οποίες προβλέφθηκαν (αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων).

3. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου κύριου διατάκτη είναι δυνατή η μεταφορά πιστώσεων εντός των μειζόνων κατηγοριών δαπανών του Προϋπολογισμού του, χωρίς να μεταβληθούν τα ανώτατα όρια αυτών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου διατάκτη, δύναται να γίνονται μεταφορές μεταξύ μειζόνων κατηγοριών δαπανών εντός των προϋπολογισμών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν ποσοστό 10% της αρχικής πίστωσης.

5. Με απόφαση του κύριου διατάκτη του προϋπολογισμού των υπουργείων είναι δυνατή η μεταφορά πιστώσεων στους προϋπολογισμούς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και στους προϋπολογισμούς των περιφερειακών υπηρεσιών του, για την κάλυψη αντίστοιχων με τις πιστώσεις που μειώνονται, δραστηριοτήτων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δύναται να ορίζονται πιστώσεις που δεν είναι δεκτικές αυξομειώσεων.

7. Για μεταφορά πιστώσεων από φορέα σε άλλο φορέα Κεντρικής Διοίκησης, για οποιαδήποτε μεταφορά πίστωσης μεταξύ μειζόνων κατηγοριών δαπανών του ίδιου φορέα που υπερβαίνει ποσοστό 10% της αρχικής πίστωσης της κατηγορίας προέλευσης, για μεταφορές από άλλες κατηγορίες δαπανών σε δαπάνες μισθοδοσίας καθώς και για μεταφορές από κεφαλαιουχικές δαπάνες σε άλλες κατηγορίες δαπανών, απαιτείται η έγκριση της Βουλής κατά τη διαδικασία του συμπληρωματικού προϋπολογισμού του άρθρου 8Α του παρόντος νόμου.

8. Ο Υπουργός Οικονομικών υποβάλλει κάθε τρίμηνο στην Βουλή έκθεση στην οποία παρουσιάζει λεπτομερή αθροιστικά στοιχεία σχετικά με τις μεταφορές πιστώσεων του προϋπολογισμού που εγκρίθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

9. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

10. Η παραβίαση των διατάξεων του άρθρου αυτού συνεπάγεται για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, ισόποση μείωση των επί μέρους ανώτατων ορίων δαπανών τους του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 18

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 17 του ν. 2362/1995, μετά τις λέξεις «με τα έσοδα» προστίθεται η λέξη «του προϋπολογισμού» και το στοιχείο α) αντικαθίσταται ως εξής: «α) από εισπράξεις ποσών από επιστροφή αδιάθετων υπολοίπων χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και ποσών που έχουν πληρωθεί αχρεωστήτως για την αύξηση των αντίστοιχων πιστώσεων του οικονομικού έτους, κατά το οποίο πραγματοποιείται το έσοδο.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 18 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Αποθεματικό Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών εγγράφεται ειδική πίστωση ως αποθεματικό, ποσού όχι μικρότερου του 1 και όχι μεγαλύτερου του 3 τοις εκατό των συνολικών δαπανών του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, εξαιρουμένων των τοκοχρεολυσίων.

2. Το αποθεματικό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη σημαντικών, άμεσων, αναπόφευκτων και επειγουσών δαπανών, η πρόβλεψη των οποίων δεν ήταν εφικτή κατά το χρόνο της έγκρισης του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού ή των συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

3. Η χορήγηση πίστωσης από το αποθεματικό πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου διατάκτη στην οποία βεβαιώνονται: (α) οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία τη χρήση της πίστωσης του αποθεματικού, (β) η αδυναμία αντιμετώπισης της ανάγκης με τον περιορισμό άλλων δαπανών του εκτελούμενου προϋπολογισμού του και (γ) τεκμηριωμένη έκθεση για την εξάντληση των δυνατοτήτων ανακατανομών πιστώσεων.

4. Για την παρακολούθηση του αποθεματικού ο Υπουργός Οικονομικών παρουσιάζει κάθε τρίμηνο στη Βουλή κατάσταση με τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης που ενισχύθηκαν από το αποθεματικό, τους λόγους που οδήγησαν στην ενίσχυση αυτή, τον τρόπο με τον οποίο οι σχετικές δαπάνες συμμορφώνονται με τα κριτήρια χρήσης που ορίζει ο παρών νόμος, καθώς και το εναπομένον υπόλοιπο του αποθεματικού.

5. Το χορηγούμενο από το αποθεματικό ποσό χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τον διατάκτη του φορέα στο τρέχον έτος του προϋπολογισμού του. Το ποσό αυτό δεν συνυπολογίζεται για τον καθορισμό των ανώτατων ορίων δαπανών του φορέα τα επόμενα έτη.

6. Από τις εγκεκριμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού ενός φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να μεταφέρει σε ειδικό κωδικό, μέρος αυτών που δεν υπερβαίνει το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του, εξαιρουμένων των πιστώσεων μισθοδοσίας. Οι πιστώσεις αυτές χρησιμοποιούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από πρόταση του αρμόδιου διατάκτη για την αντιμετώπιση δαπανών που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, περιλαμβανομένων και των οικείων ενδεχόμενων υποχρεώσεων.

Το αναπόδοτο ποσό δαπανών ταυτοποιείται εντός του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και του συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το αντίστοιχο οικονομικό έτος και χρησιμοποιείται κατόπιν απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού.»

Άρθρο 20

Το άρθρο 20 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20

Διατάκτης

1. Διατάκτης είναι ο Υπουργός ή το προβλεπόμενο από τις οργανωτικές διατάξεις όργανο του φορέα της Γενικής Κυβέρνησης είτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, το οποίο αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα του

και προσδιορίζει τις απαιτήσεις σε βάρος του.

Κύριος διατάκτης είναι ο διατάκτης, που αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων, οι οποίες τίθενται στη διάθεσή του απευθείας από τον προϋπολογισμό του φορέα του.

Δευτερεύων διατάκτης είναι ο διατάκτης, που αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος πιστώσεων, οι οποίες τίθενται στη διάθεσή του κατ' εντολή του κύριου διατάκτη.

2. Τα καθήκοντα του διατάκτη είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του δημοσίου υπολόγου. Αν αναμιχθεί στα καθήκοντα του τελευταίου, ευθύνεται ως δημόσιος υπόλογος.

3. Ο διατάκτης οφείλει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού του φορέα του.

4. Αν ο διατάκτης διαπιστώσει ότι η ανάληψη υποχρέωσης στην οποία προτίθεται να προβεί, στοιχειοθετεί σύγκρουση συμφερόντων οφείλει να απόσχει από αυτήν και να το αναφέρει στην αρμόδια αρχή και στον Υπουργό Οικονομικών. Σε κάθε περίπτωση, σύγκρουση συμφερόντων και παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας στοιχειοθετείται όταν: (α) η ικανοποίηση προσωπικού του συμφέροντος συνδέεται με την ανάληψη της υποχρέωσης, (β) είναι σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατευθείαν γραμμή απεριορίστως, εκ πλάγιου μέχρι και τέταρτου βαθμού με κάποιον από τους ενδιαφερομένους ή (γ) έχει ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους. Παραβιάσεις των παραπάνω υποχρεώσεων του διατάκτη συνιστούν πειθαρχικά αδικήματα τιμωρούμενα με τις πειθαρχικές ποινές του άρθρου 109 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄).

Αν διατάκτης είναι υπουργός και διαπιστώσει σύγκρουση συμφερόντων στο πρόσωπό του κατά την παραπάνω έννοια, οφείλει να απόσχει από την ανάληψη υποχρέωσης και να εξουσιοδοτήσει σχετικά, τον Υφυπουργό ή τον Γενικό Γραμματέα του υπουργείου του.»

Άρθρο 21

Το άρθρο 21 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21

Ανάληψη υποχρεώσεων

1. Ανάληψη υποχρέωσης είναι η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έναντι τρίτων (νομική δέσμευση).

2. Πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης απαιτείται σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη ή του κατά νόμο εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση (δημοσιονομική δέσμευση).

3. Για την ανάληψη υποχρεώσεων που προβλέπεται ότι θα βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου τα επόμενα οικονομικά έτη του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής συμπεριλαμβανομένων και των μισθώσεων ακινήτων, απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και του εποπτευόμενου Υπουργού για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Το συνολικό ποσό και η διάρκεια της επιβάρυνσης αναφέρονται: (α) στη διοικητική πράξη ανάληψης της υποχρέω-

σης και (β) στο διαπιστωτικό έγγραφο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα που εξετάζει τη νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης.

4. Κάθε απόφαση δημοσιονομικής δέσμευσης κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων και των ποσοστών διάθεσης του προϋπολογισμού του φορέα, κατά παράβαση των διαδικασιών που ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 8Α του παρόντος νόμου, είναι αυτοδίκαια και απολύτως άκυρη και ο διατάκτης του φορέα ευθύνεται ατομικά για τη ζημία του φορέα.

5. Η πράξη ανάληψης υποχρέωσης καταχωρίζεται αμέσως από την οικεία οικονομική υπηρεσία στα λογιστικά βιβλία του φορέα και κοινοποιείται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για αντίστοιχες εγγραφές. Με την καταχώρισή της στα λογιστικά βιβλία δεσμεύεται ισόποση πίστωση μέχρι την πραγματοποίηση και εξόφληση της σχετικής δαπάνης. Για την ανάκληση και διαγραφή της από τα λογιστικά βιβλία του φορέα απαιτείται αιτιολογημένη αντίστοιχη πράξη του αρμόδιου διατάκτη, η οποία κοινοποιείται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο Ελεγκτικό Συνέδριο για αντίστοιχη διαγραφή.

6. Καμία διοικητική πράξη που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δεν εκτελείται, εάν δεν βεβαιώνεται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα η δέσμευση στα οικεία λογιστικά βιβλία αντίστοιχης πίστωσης.

7. Για τις δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, επικοινωνίες κ.λπ.) ή δαπάνες για τις οποίες ως εκ της φύσεώς τους δεν είναι δυνατή η τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας (νοσήλια, έξοδα κηδείας, συναλλαγματικές διαφορές, εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων κ.λπ.), δεσμεύεται η απαραίτητη πίστωση αμέσως με την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού ή σχετικής ειδοποίησης ή με την με οποιονδήποτε τρόπο γνωστοποίηση του ύψους και του χρόνου εξόφλησής τους.

8. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους και πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε νέας υποχρέωσης, μεταφέρονται στα λογιστικά βιβλία του φορέα και δεσμεύονται πιστώσεις ισόποσες με το ανεξόφλητο μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων του προηγούμενου οικονομικού έτους και του ύψους των εγκρίσεων αναλήψεων υποχρεώσεων σε βάρος του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους που παρασχέθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι πράξεις αυτές γνωστοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για αντίστοιχες εγγραφές. Νέες υποχρεώσεις αναλαμβάνονται σε βάρος του εναπομένου υπολοίπου μετά τις κατά τα ανωτέρω δεσμεύσεις πιστώσεων.

9. Οι δαπάνες αποδοχών, συντάξεων, εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους και οι δαπάνες του άρθρου 37 του παρόντος νόμου αναλαμβάνονται για ολόκληρο το ετήσιο ποσό από την έναρξη του οικονομικού έτους.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και επί των δαπανών των Ενόπλων Δυνάμεων.

11. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση των δαπανών οφείλουν να ελέγχουν την τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας και να μην προβαίνουν σε εκκαθάριση και ενταλματοποίηση αυτών, εφόσον δεν πληρούν τις τιθέμενες προϋποθέσεις. Για καταβολή δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων πιστώσεων ο φορέας της Γενικής Κυβέρνησης ευθύνεται μόνο

βάσει των διατάξεων περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.»

Άρθρο 22

Το άρθρο 22 του ν. 2362/1995 τροποποιείται ως εξής:

1. Στην παράγραφο 1 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι επιστροφές δημοσίων εσόδων που έχουν εισπραχθεί αχρεώστητα δεν αποτελούν δημόσια δαπάνη.»

2. Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Ως δημόσιες δαπάνες αναγνωρίζονται όσες προβλέπονται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης. Κατ' εξαίρεση αναγνωρίζονται ως δημόσιες δαπάνες και όσες δεν προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου αλλά εξυπηρετούν αιτιολογημένα τους σκοπούς των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης.»

3. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«Η παράλειψη σύμπραξης αποτελεί μη τήρηση ουσιάδους τύπου της διαδικασίας και συνεπάγεται τη μη δημοσίευση της κανονιστικής διοικητικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, αποστέλλεται στο Εθνικό Τυπογραφείο, μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους, από τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, κατάλογος των φορέων που θα επιχορηγηθούν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, κατά το αμέσως επόμενο οικονομικό έτος.»

4. Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Οι δαπάνες δημοσίων σχέσεων που πραγματοποιούνται για την εξυπηρέτηση των σκοπών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης βαρύνουν ειδική πίστωση του προϋπολογισμού τους, με επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που αφορούν στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι κατηγορίες δαπανών δημοσίων σχέσεων, το ανώτατο όριο αυτών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.»

Άρθρο 23

Μετά το άρθρο 22 του ν. 2362/1995 προστίθεται άρθρο 22Α ως εξής:

«Άρθρο 22Α

Διαδικασίες Ελέγχου Ανάλιψης Υποχρεώσεων

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου όλων των αναλήψεων υποχρεώσεων κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης.

2. Στο προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνεται: (α) σαφής ορισμός της ανάληψης υποχρεώσεων και των κατηγοριών τους, (β) διαδικασίες των αρμόδιων φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και άλλων φορέων για να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις που αφορούν στον προϋπολογισμό ενός έτους ή πολλών ετών, (γ) διαδικασίες για την ανάληψη υποχρεώσεων δαπανών σε έργα της Ε.Ε. και άλλων διεθνών υποχρεώσεων, (δ) κατώτατο όριο για την προέγκριση της ανάληψης δέσμευσης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, (ε) μητρώο ανάληψης υποχρεώσεων και άλλα αντίστοιχα έντυπα για την καταγραφή, τον έλεγχο και την αναφορά των εκκρεμών υποχρεώσεων και των οφειλών σε μηνι-

αία βάση, (στ) διαδικασίες για τη μεταφορά στο τέλος του έτους των εκκρεμών υποχρεώσεων και οφειλών, στο επόμενο οικονομικό έτος και την εκκαθάρισή τους, (ζ) κυρώσεις για μη συμμόρφωση και (η) κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη διαδικασία ελέγχου ανάληψης υποχρεώσεων.

3. Οι Προϊστάμενοι των Οικονομικών Υπηρεσιών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να διασφαλίζουν ότι: (α) οι υποχρεώσεις που εγκρίνονται και εγγράφονται υπόκεινται στη διαθεσιμότητα επαρκούς υπολοίπου μη ανειλημμένων δεσμεύσεων και πιστώσεων του προϋπολογισμού στον κωδικό αριθμό που χρεώνονται, (β) όλες οι πολυετείς υποχρεώσεις του προϋπολογισμού απαιτούν την προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και του εποπτεύοντος Υπουργού για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, (γ) τα τιμολόγια για τα αγαθά και τις υπηρεσίες πληρώνονται εγκαίρως, (δ) δεν συσσωρεύονται ληξιπρόθεσμες οφειλές και (ε) όλες οι εκκρεμείς υποχρεώσεις και τα απλήρωτα τιμολόγια στο τέλος του έτους θα μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος και θα εκκαθαρίζονται με ιεραρχημένο τρόπο.

4. Η λογιστική καταγραφή των υποχρεώσεων του Δημοσίου έναντι των τρίτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76Β του παρόντος νόμου, προεδρικό διάταγμα.»

Άρθρο 24

Το άρθρο 24 του ν. 2362/1995 τροποποιείται ως εξής:

1. Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στις Υπηρεσίες Δημοσιοοικονομικού Ελέγχου και στο Ειδικό Λογιστήριο στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας διενεργείται ετήσια τακτική και έκτακτη επιθεώρηση από οικονομικούς επιθεωρητές, οι οποίοι και συντάσσουν σχετικές εκθέσεις, καθώς και τις εκθέσεις αξιολόγησης των προϊσταμένων τους.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 καταργούνται.

3. Η παράγραφος 4 αναριθμείται σε 2 και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Εφόσον κατά την επιθεώρηση διαπιστωθούν αξιόποινες πράξεις ή παραλείψεις, η σχετική έκθεση αποστέλλεται στον Εισαγγελέα.»

Άρθρο 25

Μετά το άρθρο 25 του ν. 2362/1995 προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Εσωτερικός Έλεγχος

Σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης διενεργείται εσωτερικός έλεγχος, όπως η έννοια αυτού προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210 Α'), ο οποίος ανατίθεται στις συνιστώμενες από το άρθρο 12 του ίδιου νόμου Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, με τη συνολική καθοδήγηση και επίβλεψη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.»

Άρθρο 26

Το άρθρο 26 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 26
Ελεγχος, εκκαθάριση και εντολή πληρωμής
των δαπανών του Δημοσίου

1. Οι δαπάνες του Δημοσίου ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και εντέλλονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, βάσει νόμιμων δικαιολογητικών που αποστέλλονται από τους Διατάκτες και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του Δημοσίου.

Τα απαιτούμενα κατά κατηγορία δαπάνης δικαιολογητικά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί τους σκοπούς του οικείου φορέα και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση.

Κανονική είναι η δαπάνη, που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.

Κατά τον ασκούμενο από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα.

3. Τον έλεγχο ακολουθεί η πράξη εκκαθάρισης, με την οποία προσδιορίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών του Δημοσίου και εκδίδεται τίτλος πληρωμής.

4. Η εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των δαπανών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενεργείται σύμφωνα με τη νομοθεσία που το διέπει.

5. Εάν, κατά την άσκηση του ελέγχου γεννηθούν βάσιμες αμφιβολίες ως προς το ουσιαστικό μέρος της δαπάνης, η Υπηρεσία αναφέρει την περίπτωση στον Υπουργό Οικονομικών και τον Διατάκτη. Επί όλων των δαπανών του Δημοσίου καθώς και επί των δαπανών λοιπών φορέων που ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, δύναται να ασκείται και επιτόπιος έλεγχος που διατάσσεται από τον Υπουργό Οικονομικών ή εξουσιοδοτημένο όργανό του με μέριμνα της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η άσκηση, του κατά το προηγούμενο εδάφιο, ελέγχου δεν αναστέλλει την πληρωμή των συγκεκριμένων δαπανών, εκτός αν δοθεί αντίθετη εντολή του Υπουργού Οικονομικών με αιτιολογημένη απόφασή του.

Τα αρμόδια για τον επί τόπου έλεγχο όργανα δύνανται για ζητήματα τεχνικής φύσης να ζητούν τη συνδρομή και τη γνώμη υπαλλήλων του Δημοσίου ή υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα της οικείας ειδικότητας ή εμπειρίας, οι οποίοι δεν έχουν λάβει μέρος με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία πραγματοποίησης της δαπάνης. Στους υπαλλήλους αυτούς, που τίθενται υποχρεωτικά στη διάθεση των ελεγκτικών οργάνων από τις υπηρεσίες που ανήκουν, δύναται να καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Εφόσον κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο διαπιστωθούν αξιόποινες πράξεις ή παραλείψεις, η σχετική έκθεση αποστέλλεται στον Εισαγγελέα από τον διατάξαντα τον έλεγχο και εφόσον διαπιστωθεί έλλειμμα, η σχετική έκθεση διαβιβάζεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα

όργανα και ο τρόπος άσκησης του επί τόπου ελέγχου, το περιεχόμενό του, η διαδικασία διάθεσης των εξειδικευμένων υπαλλήλων για τη συνδρομή των ελεγκτικών οργάνων, ο χρόνος απασχόλησης αυτών, οι διαδικασίες και τα αρμόδια όργανα για τον καταλογισμό των αχρεωστήτως λαβόντων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται:

(α) η διαδικασία ελέγχου, εκκαθάρισης και εντολής πληρωμής των δαπανών του Δημοσίου, τα αρμόδια όργανα ανάλογα με το ύψος ή τη φύση της δαπάνης, η ευθύνη αυτών, ο τύπος των ενταλμάτων, τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία, ως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια,

(β) οι σταθερές και διαρκείς ή περιοδικού χαρακτήρα δαπάνες, που εξαιρούνται από την άσκηση ελέγχου των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου και πληρώνονται με άλλους τίτλους πληρωμής, υποκείμενες στον καταστατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο 27

Το άρθρο 27 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 27

Ελεγχος Δαπανών και Εσόδων
από το Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα.

2. Ο ασκούμενος από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικός έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 17 του άρθρου 282 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄), και πραγματοποιείται σε δαπάνες, το κατώτατο ύψος των οποίων προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο 28

1. Στο άρθρο 28 του ν. 2362/1995 ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Εντολή πληρωμής των δαπανών του Δημοσίου» και προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. α) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων (Χ.Ε.) για την:

(αα) Τακτοποίηση λογιστικών εκκρεμοτήτων που χρονίζουν στις Δ.Ο.Υ..

(ββ) Τακτοποίηση εκκρεμοτήτων στο χρηματικό υπόλοιπο των Δ.Ο.Υ., συνεπεία κατασχέσεων τρίτων και λοιπών περιπτώσεων.

(γγ) Απόδοση ποσών σε δικαιούχους, η οποία δεν ολοκληρώθηκε με ευθύνη των Δ.Ο.Υ., επιφυλασσομένων των διατάξεων των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 34.

(δδ) Τακτοποίηση πραγματοποιηθεισών κατασχέσεων σε βάρος λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου.

Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται ο ειδικός φορέας

και ο ΚΑΕ τους οποίους βαρύνει η δαπάνη, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής των ρυθμίσεων της παρούσας παραγράφου.»

2. Επίσης, στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Ειδικά για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, το τακτικό χρηματικό ένταλμα εκδίδεται στο όνομα του δικαιούχου ή της αρμόδιας Μονάδας για την πληρωμή εκκαθαρισμένων απαιτήσεων κατά του Δημοσίου.»

Άρθρο 29

Στο άρθρο 32 του ν. 2362/1995 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η λογιστική καταγραφή των οίκοθεν εξοφλήσεων των χρηματικών ενταλμάτων ή άλλων τίτλων πληρωμής στη Διπλολογαφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εκδιδόμενο κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76B του παρόντος νόμου, προεδρικό διάταγμα.»

Άρθρο 30

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 38 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής εκδίδονται, με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, μέχρι τις 30 Νοεμβρίου κάθε έτους.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 40 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο υπόλογος μπορεί να πραγματοποιεί πληρωμές σε βάρος του προϊόντος χρηματικού εντάλματος προπληρωμής (ΧΕΠ) έως την ημερομηνία απόδοσης λογαριασμού και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα προπληρωμής.

Τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο κατατίθεται στην οικεία Δ.Ο.Υ. εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 31

Το άρθρο 41 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 41

Απόδοση λογαριασμού χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής

1. Η προθεσμία απόδοσης λογαριασμού δεν μπορεί να ορισθεί πέραν του ενός (1) μηνός από τη λήξη του οικονομικού έτους κατά το οποίο εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα προπληρωμής.

Τα δικαιολογητικά για την τακτοποίηση του ΧΕΠ διαβιβάζονται από την αρμόδια υπηρεσία του διατάκτη στην αρμόδια προς εκκαθάριση υπηρεσία εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Κατά τη διαβίβαση των δικαιολογητικών συντάσσεται ειδικό έντυπο για τη λογιστική καταγραφή.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος του ειδικού αυτού εντύπου και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να προβλέπονται εξαιρέσεις από τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 και στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου.

3. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας απόδοσης λογαριασμού, η οποία διαπιστώνεται μετά από έρευνα αρμόδιου επιθεωρητή, που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών, ύστερα από πρόταση της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου, η πορισματική έκθεση δύναται να αποτελέσει παραστατικό δικαιολόγησης της δαπάνης εν όλω ή εν μέρει για την τακτοποίηση του οικείου χρηματικού εντάλματος προπληρωμής.»

Άρθρο 32

Το άρθρο 42 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42

Χρηματικά εντάλματα προπληρωμής δημοσίων επενδύσεων

Επιτρέπεται η έκδοση ενταλμάτων προπληρωμής μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους για την εμφάνιση ως εξόδων του προϋπολογισμού, πληρωμών του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που έγιναν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου.

Η προθεσμία απόδοσης λογαριασμού των ενταλμάτων αυτών μπορεί να ορίζεται μέχρι 31 Μαΐου του ίδιου έτους και παρατείνεται για τις δαπάνες εξωτερικού, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 41 του παρόντος νόμου.

Τα ανωτέρω εντάλματα φέρουν ημερομηνία έκδοσης την τρέχουσα ημερομηνία και εμφανίζονται την 31η Δεκεμβρίου του έτους πραγματοποίησης των πληρωμών.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 33

Η παράγραφος 5 του άρθρου 46 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι προκαταβολές του παρόντος άρθρου χορηγούνται με χρηματικά εντάλματα που εκδίδονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους υπό το λογαριασμό «Πάγιες Προκαταβολές.»

Άρθρο 34

Το άρθρο 53 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 53

Εμφάνιση προκαταβολών και δανείων

Οι προκαταβολές και τα δάνεια που χορηγούνται από την Κεντρική Διοίκηση εμφανίζονται σε λογαριασμούς του λογιστικού σχεδίου που εισάγεται με το εκδιδόμενο κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76B του παρόντος νόμου προεδρικό διάταγμα, που τηρούνται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Η αρμοδιότητα της χορήγησης αυτών ανήκει στον Υπουργό Οικονομικών.»

Άρθρο 35

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 54 του ν. 2362/1995 προστίθεται στοιχείο στ' ως εξής:

«στ) Διαχειριστές έργων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.»

Άρθρο 36

Η παράγραφος 1 του άρθρου 60 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι λογαριασμοί του Δημοσίου διακρίνονται σε:

α) λογαριασμούς του λογιστικού σχεδίου της Κεντρικής Διοίκησης που εισάγεται, με το εκδιδόμενο κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76B του παρόντος νόμου προεδρικό διάταγμα και παρουσιάζουν το σύνολο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του Κράτους,

β) λογαριασμούς εκτέλεσης του προϋπολογισμού (ΚΑΕ εσόδων και εξόδων) και

γ) τραπεζικούς λογαριασμούς που συνιστώνται με πράξη του Υπουργού Οικονομικών.»

Άρθρο 37

Μετά το άρθρο 63 προστίθεται άρθρο 63Α ως εξής:

«Άρθρο 63Α
Τακτοποίηση Λογαριασμών

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών τακτοποιούνται οι διαφορές που προκύπτουν στους λογαριασμούς της δημόσιας ληψοδοσίας κατά την απογραφή στο νέο Λογιστικό Σχέδιο, καθώς και οι χρονίζουσες ατακτοποιητές πληρωμές.»

Άρθρο 38

Το άρθρο 64 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 64
Δάνεια - Τίτλοι

1. Ο κρατικός δανεισμός σχεδιάζεται, εγκρίνεται και υλοποιείται υπό τους περιορισμούς που προβλέπει το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, το επίπεδο του νέου καθαρού κρατικού δανεισμού ορίζεται και εγκρίνεται εντός του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και η εκτέλεσή του αναφέρεται στις εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Εάν απαιτηθεί επιπλέον καθαρός δανεισμός κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που θα υπερβαίνει το 10% του ετήσιου καθαρού δανεισμού, ακόμη και αν πρόκειται για δάνεια με ευνοϊκό επιτόκιο, τα οποία δεν είχαν προβλεφθεί στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό, ο Υπουργός Οικονομικών ζητεί έγκριση από τη Βουλή με συμπληρωματικό προϋπολογισμό πριν την υπογραφή της νέας δανειακής σύμβασης.

Όλες οι δανειακές συμβάσεις για τη χρηματοδότηση του Κρατικού Προϋπολογισμού υπογράφονται από τον Υπουργό Οικονομικών εκ μέρους της Κυβέρνησης (με εξαίρεση κρατικών τίτλων που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος με την καθοδήγηση και σε διαβούλευση με το Υπουργείο Οικονομικών).

Κανένα κρατικό δάνειο δεν είναι έγκυρο χωρίς την υ-

πογραφή του Υπουργού Οικονομικών. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα σύναψης δανειακών συμβάσεων, καθώς και έκδοσης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και παραγώγων στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ). Ο ΟΔΔΗΧ υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών, το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, απολογιστική έκθεση, την οποία ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτει στη Βουλή για ενημέρωση.

2. Στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τηρούνται λογαριασμοί των υποχρεώσεων της Κεντρικής Διοίκησης που προέρχονται από δάνεια και εγγυήσεις και εντάσσονται στους λογαριασμούς λογιστικής του κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76B του παρόντος νόμου προεδρικού διατάγματος.

3. Στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τηρούνται λογαριασμοί των υποχρεώσεων της Κεντρικής Διοίκησης που προέρχονται από δάνεια, τίτλους και παράγωγα. Οι λογαριασμοί αυτοί τηρούνται για κάθε σύμβαση χωριστά. Από τους λογαριασμούς αυτούς πρέπει να προκύπτει:

(α) Η χρονολογία της συνομολόγησης ή έκδοσης, η ημερομηνία από την οποία υπολογίζεται ο τόκος και η ημερομηνία λήξης.

(β) Το νόμισμα και το επιτόκιο της υποχρέωσης.

(γ) Το ύψος του αρχικού κεφαλαίου και οι μεταβολές αυτού λόγω μετατροπής, εξόφλησης, εξαγοράς ή ρύθμισης, καθώς και κάθε πληρωμή ή είσπραξη που αφορά το συγκεκριμένο λογαριασμό.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

(α) τη σύναψη των δημόσιων δανείων, τίτλων και παραγώγων, (β) τις δαπάνες γενικά συνομολόγησης ή έκδοσης των δανείων, τίτλων και παραγώγων, (γ) την προμήθεια κάθε είδους υλικού απαραίτητου για τη σύναψη και εξυπηρέτηση των δανείων, τίτλων και παραγώγων, (δ) τη διαχείριση των δανείων, τίτλων και παραγώγων, (ε) τη διαχείριση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων, (ζ) την πραγματοποίηση και εξυπηρέτηση των δανείων, τίτλων και παραγώγων, καθώς και τον τρόπο τακτοποίησης των εξόδων που πραγματοποιούνται για τη σύναψη και εξυπηρέτησή τους, (στ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα δάνεια, τίτλους, παράγωγα του Δημοσίου.

5. Με τις αποφάσεις αυτές μπορεί να ορίζεται η πραγματοποίηση των ανωτέρω δαπανών της παραγράφου 4 κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

6. Οι δαπάνες και τα έσοδα του παρόντος άρθρου εμφανίζονται στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού (ΚΑΕ εσόδων και εξόδων) και καταγράφονται στους κατάλληλους λογαριασμούς λογιστικής του κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 76B του παρόντος νόμου προεδρικού διατάγματος.»

Άρθρο 39

Οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 65 του ν. 2362/1995 αναριθμούνται σε 2, 3, 4, 5 και 6 αντιστοίχως και προστίθεται παράγραφος 1 ως εξής:

«1. Το Υπουργείο Οικονομικών είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την παροχή εγγυήσεων για λογαριασμό του Δημοσίου. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3723/2008 (ΦΕΚ 250 Α'), το Υπουργείο Οικονομικών δεν παρέχει εγγυήσεις του Δημοσίου για την κάλυψη υπο-

χρῶσεων επιχειρήσεων του Δημοσίου ή ιδιωτικών επιχειρήσεων που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά.»

Άρθρο 40

Ο τίτλος του Δωδέκατου Κεφαλαίου και το άρθρο 72 του ν. 2362/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

**«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Άρθρο 72

Εννοια και Κατάρτιση Απολογισμού

1. Απολογισμός είναι ο νόμος στον οποίο εμφανίζονται τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους κάθε οικονομικού έτους, καθώς και οι υπερβάσεις πιστώσεων που σημειώθηκαν κατά το ίδιο έτος.

2. Ο Απολογισμός καταρτίζεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με βάση τα στοιχεία που υποβάλλουν σε αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες, αφού ληφθούν υπόψη και οι αναγγελθείσες, μέχρι τέλους Ιουνίου του έτους κατά το οποίο καταρτίζεται ο Απολογισμός, μεταβολές που έχει επιφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στις διαχειριστικές πράξεις των υπολόγων.»

Άρθρο 41

Το άρθρο 74 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 74

Εννοια – Κατάρτιση - Περιεχόμενο Ισολογισμού
(Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης)
Κεντρικής Διοίκησης

1. Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) είναι ο νόμος στον οποίο εμφανίζεται με διαφάνεια και αξιοπιστία μία σαφής εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Κεντρικής Διοίκησης.

2. Ο Ισολογισμός καταρτίζεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, βάσει των στοιχείων που υποβάλλουν σε αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες, αφού ληφθούν υπόψη και οι αναγγελθείσες, μέχρι τέλους Ιουνίου του έτους κατά το οποίο καταρτίζεται, μεταβολές που έχει επιφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στις διαχειριστικές πράξεις των υπολόγων.

3. Ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) παρέχει πληροφορίες για τη σύνθεση του ενεργητικού και του παθητικού, καθώς και για το ύψος και την δομή του καθαρού ενεργητικού του Δημοσίου. Οι πληροφορίες αυτές, εκτός από τις ανάγκες της λογοδοσίας, βοηθούν τους χρήστες να εκτιμήσουν την ικανότητα του Δημοσίου να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις του αλλά και να προβλέψουν τόσο τις μελλοντικές δανειακές ανάγκες του Δημοσίου, όσο και την ικανότητα του Δημοσίου να αντλήσει τα απαραίτητα δανειακά κεφάλαια.

4. Για την κατάρτιση του Ισολογισμού εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 76Α και 76Β του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 42

Το άρθρο 75 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 75

Περιεχόμενο Λοιπών Χρηματοοικονομικών
Καταστάσεων

1. Εκτός από τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό καταρτίζονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και οι παρακάτω χρηματοοικονομικές καταστάσεις:

(α) Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, με την οποία παρέχονται πληροφορίες για τις πηγές εσόδων της Κεντρικής Διοίκησης αλλά και τον τρόπο που διαχειρίστηκε τα έξοδά του. Εκτός από τους σκοπούς λογοδοσίας, η κατάσταση αυτή χρησιμοποιείται και για την πρόβλεψη της ικανότητας δημιουργίας χρηματικών διαθεσίμων.

(β) Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών, με την οποία πληροφορούνται οι χρήστες για τη συνολική μεταβολή της Καθαρής Θέσης Πολιτών, παρουσιάζονται ξεχωριστά τη μεταβολή της Καθαρής Θέσης Πολιτών που προέρχεται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης από τις μεταβολές αυτού που καταλογίσθηκαν απευθείας στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

(γ) Κατάσταση Ταμειακών Ροών, με την οποία παρέχονται πληροφορίες για τις ταμειακές εισροές, τα στοιχεία για χάρη των οποίων έγιναν πληρωμές και το υπόλοιπο των χρηματικών διαθεσίμων στο τέλος του οικονομικού έτους. Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών επιτρέπει στους χρήστες να εξακριβώσουν τον τρόπο με τον οποίο αντλήθηκαν χρηματικά διαθέσιμα που χρηματοδοτήσαν τις δραστηριότητες της Κεντρικής Διοίκησης, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν.

(δ) Προσάρτημα, με το οποίο παρέχονται όλες οι επιπλέον πληροφορίες που απαιτούνται για την κατανόηση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης.

2. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του παρόντος άρθρου καταρτίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 76Α και 76Β του παρόντος νόμου που κατατίθενται στη Βουλή μαζί με τον Ισολογισμό της Κεντρικής Διοίκησης.»

Άρθρο 43

Το άρθρο 76 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 76

Ελεγχος Απολογισμού και Ισολογισμού
(Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπών
Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της
Κεντρικής Διοίκησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο
και υποβολή αυτών στη Βουλή

1. Μέχρι το τέλος Ιουλίου ο Απολογισμός και ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης αποστέλλονται από τον Υπουργό Οικονομικών στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο, μετά τη διαπίστωση της ορθότητάς τους, τους επιστρέφει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημέρα αποστολής μαζί με τη σχετική Διαδήλωση αυτού.

2. Ο Απολογισμός και ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και οι λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης μαζί με την Διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εισάγονται από τον Υπουργό Οικονομικών για κύρωση στη Βουλή, το αργότερο μέχρι τέλους Νοεμβρίου και πάντως πριν από

την κατάθεση στη Βουλή του προϋπολογισμού για το νέο έτος.

Επί της Διαδήλωσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Υπουργός Οικονομικών, με έκθεσή του, διατυπώνει απόψεις και σχόλια στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η έκθεση αυτή συνοδεύει τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και τις λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης μαζί με τη Διαδήλωση, προς ενημέρωση της Βουλής.»

Άρθρο 44

Μετά το άρθρο 76 του ν. 2362/1995 προστίθενται άρθρα 76Α και 76Β ως εξής:

«Άρθρο 76Α Ορισμός Διπλογραφικής Λογιστικής της Κεντρικής Διοίκησης

1. Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης είναι το λογιστικό σύστημα το οποίο στηρίζεται στην αρχή του δεδουλευμένου των εσόδων και εξόδων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εκδιδόμενο κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 76Β του παρόντος νόμου προεδρικό διάταγμα.

2. Ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης), η Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, η Κατάσταση Μεταβολής της Καθαρής Θέσης Πολιτών και η Κατάσταση Ταμειακών Ροών καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της Διπλογραφικής Λογιστικής και σύμφωνα με τις αρχές της Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης.

Άρθρο 76Β Λογιστικό Σχέδιο Κεντρικής Διοίκησης

Το Λογιστικό Σχέδιο της Κεντρικής Διοίκησης καθιερώνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Στο Λογιστικό αυτό Σχέδιο καθορίζονται οι βασικές λογιστικές αρχές που το διέπουν, το σύστημα της λογιστικής καταγραφής, οι επί μέρους λογαριασμοί, η περίοδος τακτοποιητέων λογιστικών εγγραφών, τα τηρούμενα βιβλία, ο τρόπος τήρησης αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 45

Το άρθρο 78 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 78 Δημοσιονομικές εκθέσεις και απολογισμοί

1. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ορίζει, διαχειρίζεται και ρυθμίζει το σύστημα χρηματοοικονομικής αναφοράς της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις οδηγίες και εγκυκλίους που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Επίσης, λαμβάνει τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που αφορούν όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μέσω του αρμόδιου Υπουργού. Οι αρμόδιοι Υπουργοί παρέχουν εγκαίρως τα αιτούμενα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με περιεκτικό και ακριβή τρόπο, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο και

σύμφωνα με τις οδηγίες και τις εγκυκλίους που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται να παρέχει τις πληροφορίες που διαθέτει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μετά από αίτησή του, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του βάσει του παρόντος νόμου.

2. Κάθε φορέας της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούται να υποβάλλει μηνιαία έκθεση στο αρμόδιο Υπουργείο με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία δαπανών, εισπράξεων, χρηματοδοτήσεων και οφειλών, αποτυπωμένα σε βάση ταμειακής ροής. Με οδηγίες και εγκυκλίους που εκδίδει το Υπουργείο Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η προθεσμία που παρέχονται οι πληροφορίες αυτές στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συντάσσει τα εξής:

(α) Ενοποιημένες μηνιαίες αναφορές για τις δαπάνες, εισπράξεις, χρηματοδοτήσεις και οφειλές της Γενικής Κυβέρνησης. Οι μηνιαίες αυτές αναφορές υποβάλλονται από τον Υπουργό Οικονομικών στη Βουλή.

(β) Ενοποιημένες τριμηνιαίες εκθέσεις για την εκτέλεση των προϋπολογισμών της Γενικής Κυβέρνησης, στις οποίες συγκρίνονται οι πραγματικές εισπράξεις εσόδων και δαπανών με τις εκτιμήσεις που περιέχονται στα Έγγραφα Ενοποιημένου Προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η μορφή, η προθεσμία και ο τρόπος δημοσιοποίησης των προαναφερόμενων αναφορών και εκθέσεων.

3. Η αναφορά των χρηματοοικονομικών στοιχείων του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται με τη χρήση των ίδιων ακριβώς κατηγοριών εισπράξεων και δαπανών που προβλέπονται στην κωδικοποίηση του προϋπολογισμού, που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6Ε του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 46

Το άρθρο 110 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 110 Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης

1. Με το Λογιστικό Σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης επιδιώκεται ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγών της Γενικής Κυβέρνησης με ομοιόμορφο τρόπο, η αληθής και ορθή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης και της περιουσιακής διάρθρωσης της Γενικής Κυβέρνησης, η ορθή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητάς της, η διευκόλυνση των συναλλασσομένων με αυτή, η άντληση αξιόπιστων πληροφοριών κάθε φύσης για αξιοποίηση, τόσο από τις διάφορες υπηρεσίες όσο και από τους διεθνείς οργανισμούς, η απλούστευση και διευκόλυνση των κάθε μορφής ελέγχων, η αύξηση της παραγωγικότητας και η σύνδεση αυτού με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο του ιδιωτικού τομέα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι βασικές αρχές του Λογιστικού Σχεδίου της Γενικής Κυβέρνησης και το περιεχόμενό του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται, μέσα στα πλαίσια του Γενικού Λογιστικού Σχεδιασμού της Γενικής Κυβέρνησης, οι επί μέρους λογαριασμοί, τα τηρούμενα βιβλία και ο τρόπος τήρησης

αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

3. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου εξακολουθεί να ισχύει η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος, στη σύνταξη του Ισολογισμού, του Απολογισμού, των οικονομικών καταστάσεων και στο σχεδιασμό γενικά της λογιστικής της Γενικής Κυβέρνησης, που καταρτίστηκε με:

α) το π.δ. 80/1997 (ΦΕΚ 68 Α΄) «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης», όπως ισχύει, για τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης,

β) το π.δ. 205/1998 (ΦΕΚ 163 Α΄) «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», όπως ισχύει, για τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,

γ) το π.δ. 146/2003 (ΦΕΚ 122 Α΄) «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δημοσίων Μονάδων Υγείας» και το ν. 3697/2008 (ΦΕΚ 194 Α΄) σχετικά με την «Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», όπως ισχύουν, για τα δημόσια νοσοκομεία,

δ) το π.δ. 315/1999 (ΦΕΚ 302 Α΄) «Περί του ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού)», όπως ισχύει, για τους Δήμους και τις Κοινότητες.»

Άρθρο 47

Κάθε διάταξη της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζει διαφορετικά τα ζητήματα που ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο καταργείται από την έναρξη ισχύος του, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 52 αυτού.

Άρθρο 48

1. Η Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) δύναται να αποφασίζει την αξιοποίηση, συμπεριλαμβανομένης και της μεταβίβασης, περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του ν. 3049/2002. Επίσης, το Δημόσιο, μετά από σχετική απόφαση της Δ.Ε.Α., δύναται να ιδρύει ημεδαπές εταιρίες είτε ως μόνος μέτοχος ή εταίρος είτε από κοινού με οποιαδήποτε νομικά πρόσωπα, οι οποίες θα δύνανται να προβαίνουν στην απόκτηση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου. Στην έννοια του περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνονται ιδίως κινητά ή ακίνητα πράγματα, κάθε είδους εμπράγματα, ενοχικά ή εν γένει περιουσιακής φύσεως δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα, όπως ενδεικτικά βιομηχανικής ιδιοκτησίας και πνευματικά δικαιώματα.

2. Ως εποπτεύων Υπουργός, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3049/2002, νοείται ο Υπουργός στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το προς αξιοποίηση περιουσιακό στοιχείο του Δημοσίου. Η Δ.Ε.Α. ή η Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) του άρθρου 3 του ν. 3049/2002 δύναται να ζητά από το εν λόγω αρμόδιο Υπουργείο έκθεση, στην οποία παρουσιάζονται λεπτομερώς στοιχεία για τα ανωτέρω

περιουσιακά στοιχεία.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (ΦΕΚ 63 Α΄) και 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α΄), η ανάθεση, σύναψη και εκτέλεση των σχετικών με την υλοποίηση της απόφασης της ΔΕΑ και την αξιοποίηση του περιουσιακού στοιχείου, συμβάσεων και κάθε είδους πράξεων διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3049/2002 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Α-στικού Κώδικα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής νομοθετικής διάταξης, περιλαμβανομένων και των διατάξεων περί εκποίησης, μίσθωσης και εκμίσθωσης ακινήτων από το Δημόσιο και των διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων. Η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α΄) και η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3049/2002 εφαρμόζονται στις συμβάσεις αυτές.

4. Η Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α΄), ως ισχύει, μετονομάζεται σε Διυπουργική Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.Α.). Η Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) του άρθρου 3 παρ. 4 του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α΄), ως ισχύει, μετονομάζεται σε Ειδική Γραμματεία Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.Α.).»

Άρθρο 49

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Ειδικά για έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες και εφόσον το υφιστάμενο προσωπικό που ασκεί τα συγκεκριμένα υπηρεσιακά καθήκοντα δεν επαρκεί, επιτρέπεται η υπέρβαση των είκοσι (20) ημερών που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι ειδικότητες και τα συγκεκριμένα υπηρεσιακά καθήκοντα στα οποία αφορά η υπέρβαση καθώς και ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ημερών αυτής.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄) μετά τις λέξεις «και στον πρόεδρο Ν.Π.Δ.Δ.» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.)».

Η προσθήκη ισχύει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 3833/2010.

3. Η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 22 του ν. 3156/2003 (ΦΕΚ 157 Α΄) εφαρμόζεται και προκειμένου για υπαλλήλους που αποσπώνται στα πολιτικά γραφεία του Πρωθυπουργού, των Αντιπροέδρων, των μελών της Κυβέρνησης και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

4. Στο άρθρο 4 του ν. 3717/2008 (ΦΕΚ 239 Α΄) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η καταβολή του εφάπαξ ποσού κοινωνικής ενίσχυσης στους δικαιούχους του άρθρου αυτού μπορεί να γίνει εν όλω ή εν μέρει με την έκδοση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται το ύψος των ομολόγων που θα εκδοθούν, οι όροι και η διαδικασία έκδοσής τους.»

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου εβδόμου του ν. 3845/2010 αντικαθίστανται από τότε που ίσχυσαν, ως ακολούθως:

«Οι διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου πέ-

μπου του ν. 3845/2010 ισχύουν από 1.10.2010.»

Άρθρο 50

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών – Γ.Λ.Κ. και στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής συνιστάται Διεύθυνση Δημοσιονομικής Διαχείρισης με αρμοδιότητα τη συγκέντρωση, παρακολούθηση, έλεγχο, αξιολόγηση, επεξεργασία και κατάρτιση των δημοσιονομικών στοιχείων και αναφορών τόσο της Κεντρικής Κυβέρνησης, όσο και της Γενικής Κυβέρνησης και των επί μέρους φορέων αυτής, καθώς και το σχεδιασμό και εφαρμογή όλων των απαραίτητων δημοσιονομικών και άλλων εφαρμογών και μεταρρυθμίσεων για τις οποίες αρμόδιο, κατά τον παρόντα νόμο, είναι το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και όσων απορρέουν από το ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65 Α΄). Στην αρμοδιότητά της επίσης υπάγεται η συγκέντρωση, ενημέρωση και πρόταση μηχανογραφικών λύσεων για βελτίωση της επεξεργασίας των στοιχείων της Γενικής Κυβέρνησης και των δημοσιονομικών και στατιστικών αναφορών της Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και άλλους διεθνείς οργανισμούς για τους οποίους αποτελεί το συνδεδετικό κρίκο.

2. Η Διεύθυνση Δημοσιονομικής Διαχείρισης διαρθρώνεται στα τμήματα: α) Τμήμα Α΄ – Γενικής Κυβέρνησης, β) Τμήμα Β΄ – Δημοσιονομικών Εφαρμογών και γ) Τμήμα Γ΄ – Στατιστικής Επεξεργασίας, των οποίων οι αρμοδιότητες είναι οι ακόλουθες:

A. ΤΜΗΜΑ Α΄ – ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Συγκέντρωση, έλεγχος, παρακολούθηση και αξιολόγηση των στοιχείων Προϋπολογισμού και χρηματοδότησης των αναγκών της Γενικής Κυβέρνησης.

2. Κατάρτιση Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Προγράμματος της Γενικής Κυβέρνησης και μέριμνα για την ανταλλαγή αξιόπιστης πληροφόρησης μεταξύ των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Συγκέντρωση στοιχείων και αναφορών από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων φορέων για την κατάρτιση και παρακολούθηση των αναφορών που απαιτούνται στα πλαίσια του ν. 3845/2010 και της Γενικής Κυβέρνησης.

4. Προσδιορισμός ανώτατων ορίων του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου Στρατηγικής για κάθε Υπουργείο, και ανώτατων ορίων των κατηγοριών των δαπανών, καθώς και προετοιμασία της διαδικασίας κατάρτισης του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6Ε του παρόντος.

5. Παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και κατάρτιση των μηνιαίων, τριμηνιαίων και εξαμηνιαίων εκθέσεων καν αναφορών.

6. Διαχείριση δημόσιων πόρων, παρακολούθηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και δημοσιονομικών κινδύνων.

B. ΤΜΗΜΑ Β΄ - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

1. Παροχή της απαραίτητης τεχνοκρατικής βοήθειας στην πολιτική ηγεσία για το σχεδιασμό και εφαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής.

2. Ανάλυση σημαντικών δημοσιονομικών κινδύνων και τη δυνατότητα χρήσης δημοσιονομικών εργαλείων εφαρμογής δημοσιονομικών κανόνων γενικά.

3. Παρακολούθηση των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

4. Χρήση δημοσιονομικών κανόνων στην εκτέλεση του ενοποιημένου Προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης και των προϋπολογισμών των επί μέρους φορέων αυτής.

5. Εφαρμογή όλων των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων δομικού δημοσιονομικού χαρακτήρα, αναμόρφωση των δομών των δημοσιονομικών αναφορών και του τρόπου της πληροφόρησης.

Γ. ΤΜΗΜΑ Γ΄ - ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για το σύνολο των αναγκών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και παρακολούθηση των κινδύνων που απορρέουν από αυτά.

2. Διαχείριση στατιστικών δεδομένων και αναφορών για τις ανάγκες της EUROSTAT, της Διαδικασίας του Υπερβολικού Ελλείμματος (EDP) και της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

3. Διαχείριση των σχέσεων με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, τις αντίστοιχες Στατιστικές Αρχές άλλων χωρών, όπου αυτό απαιτείται, και με τη EUROSTAT.

4. Μέριμνα και συμμετοχή σε ομάδες εργασίας που αφορούν τις αρμοδιότητες του τμήματος και αναφέρονται στην επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων.

5. Κατάρτιση επίσημων αναφορών για τα στοιχεία του Ελληνικού Δημοσίου, Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης και μέριμνα για την προετοιμασία αυτών.

Η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Διαχείρισης για συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και άλλους διεθνείς οργανισμούς ασκείται από τα τμήματα αυτής κατά το λόγο της αρμοδιότητας του καθενός από αυτά.

3. Η Διεύθυνση στελεχώνεται με προσωπικό του Γ.Λ.Κ.. Προϊστάμενοι της Διεύθυνσης και των τμημάτων επιλέγονται υπάλληλοι από το μόνιμο προσωπικό του κλάδου ΠΕ Δημοσιονομικών, από το ειδικό επιστημονικό προσωπικό όλων των ειδικοτήτων ή προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ειδικοτήτων αντίστοιχων με τον κλάδο ΠΕ Δημοσιονομικών. Ειδικά για το Τμήμα Γ΄ μπορεί να προϊσταται και το μόνιμο και το αορίστου χρόνου προσωπικό κλάδου ή ειδικότητας Πληροφορικής. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος για την επιλογή στη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης ή Τμήματος οι υποψήφιοι:

α) απαιτείται να έχουν διανύσει πέντε έτη υπηρεσίας στο βαθμό Α΄ για τη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης και τρία έτη στο βαθμό Α΄ για τη θέση προϊσταμένου τμήματος,

β) τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄), εφαρμόζονται και για το επιστημονικό προσωπικό και το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος για επιλογή των προϊσταμένων της Διεύθυνσης και των Τμημάτων αυτής από το τακτικό προσωπικό και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό και το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου τα κριτήρια του χρόνου υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιάμεσου (μεταξύ Δ/σης και Τμήματος) επιπέδου και

του χρόνου υπηρεσίας σε θέση προϊστάμενου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου, που προβλέπονται στα εδάφια τρίτο και τέταρτο της περίπτωσης β' του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), δεν λαμβάνονται υπόψη. Επίσης, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, τα αιρετά τακτικά μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται ένα από το τακτικό προσωπικό και ένα από το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη.

Άρθρο 51

1. Οι εκδοθησόμενες από τη δημοσίευση του παρόντος με τη διαδικασία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) διαιτητικές αποφάσεις, προς επίλυση συλλογικών διαφορών, δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011. Επίσης δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το διάστημα από 1.7.2011 έως 31.12.2012, πέραν των κατωτέρω:

(α) Από 1ης Ιουλίου 2011, αύξηση των κατώτατων ορίων μισθών και ημερομισθίων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί στις 31.12.2009 με βάση την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 2008-2009, κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2010,

(β) Από 1ης Ιουλίου 2012, αύξηση των κατώτατων ορίων μισθών και ημερομισθίων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί την 1η Ιουλίου 2011 με βάση την περίπτωση (α) κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2011.

Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, ως «ευρωπαϊκός πληθωρισμός» λαμβάνεται το ποσοστό μέσης ετήσιας μεταβολής έναντι του προηγούμενου έτους του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Harmonised index of consumer prices) της Ευρωζώνης (Euro area) όπως αυτός ανακοινώνεται από την Eurostat. Τα ποσά που προκύπτουν από τον υπολογισμό των αυξήσεων γράφονται με δύο (2) δεκαδικά ψηφία και στρογγυλοποιούνται στο επόμενο εκατοστό, εάν το χιλιοστό είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε (5).

2. Οι διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την ημερομηνία ισχύος του ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65 Α') και χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις, πέραν αυτών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, υπόκεινται σε έφεση εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος εκ μέρους των μερών που συμμετείχαν στη σχετική συλλογική διαφορά ή εκ μέρους του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ενώπιον των διαιτητών του ΟΜΕΔ με τριμελή σύνθεση, η οποία αναδεικνύεται κατά τις διατάξεις του ν. 1876/1990.

3. Οι μεσολαβητικές συμφωνίες δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 1 όρια για την τριετία 2010-2011-2012.

Άρθρο 52
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 23 και 45 αρχίζει από 30.9.2010.
2. Η ισχύς των διατάξεων: (α) των άρθρων 7, 8, 9, 12, 15 και 26 καθώς και (β) του άρθρου 3B που προστέθηκε με το άρθρο 5 του παρόντος, αρχίζει από 1.1.2011.
3. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 29, 30, 31, 32,

33, 34, 36, 41, 42, 43 και 44, καθώς και κάθε άλλη διάταξη του παρόντος που αφορά στην εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής της Κεντρικής Διοίκησης, αρχίζει από 1.1.2011.

4. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ειδικότερα ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα,

2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΝΙΚΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ